

PREVENTÍVNA ÚDRŽBA A PANDÉMIA – SÚVISLOSTI

Juraj GRENČÍK

Už je to zhruba rok, čo bojujeme s neviditeľným nepriateľom – koronavírusom, ktorý spôsobil celosvetovú pandémiu a prinútil nás zmeniť naše zabehané životné stereotypy. Reakcie na novú situáciu sú rôzne a často lietajú z jedného extrému do druhého. Od popierania existencie až po paralýzu z obavy, čo všetko zlé môže COVID napáchať.

Keď sme začiatkom roku 2020 zachytili správy, že na nový vírus začínajú ľudia umierať, bolo to veľmi vzdialené – Čína, na druhom konci sveta. Keď vírus zachytili prvé krajiny Európy, situácia zrazu začala byť vážna, všetci spozorneli a hľadali spôsob, ako sa čo najefektívnejšie chrániť. Nakoľko naň neexistoval účinný liek, najefektívnejšie bolo uzavrieť sa, zabrániť prenosu vírusu a čo najlepšie izolovať prípadné ohnisko. Výsledkom prijatých opatrení a ich dodržiavania bolo, že v Európe sme boli best in class. Obmedzenie, samozrejme, prinieslo veľké ekonomické straty. No na miskú váh bolo treba dať straty na životoch na jednej strane a ekonomické straty na druhej strane. A mnohí považovali cenu za výborné výsledky za privysokú. Tak sa s nástupom druhej vlny opatrenia prestali dodržiavať a výsledok je tu. Z best in class sme sa prepadli medzi najhorších. Skutočnosť môžeme ignorovať, ale ona si spôsob, ako nás o svojej existencii presvedčí, skôr či neskôr nájde. V prípade ignorovania pandémie by došlo k situácii, že postupne by nebolo ľudí a nemal by kto pracovať. To isté by však nastalo aj v prípade úplného lockdownu – úplné zastavenie života by znamenalo, že by sme postupne zomreli od hladu, ešte predtým by sme boli bez elektriny atď.

A ako to súvisí s údržbou? Aj v prístupe k nej bývajú extrémny. Niektorí by ju najradšej nechceli, čiže prístup ignorácie. Dá sa aj tak, ale stroje a zariadenia nie sú dokonalé a poruchy skôr či neskôr nastanú. Následky bývajú od „len“ výpadku výroby až po katastrofy s množstvom obetí. Druhý extrémny prístup je totálna prevencia porúch. Ani to sa nedá na sto percent dosiahnuť, navyše preventívna údržba stojí veľa prostriedkov a času. Treba nájsť správny balans medzi prevenciou a nápravou. A nezabúdať, že aj optimálne nastavená údržba bude vždy niečo stáť a samo to nepôjde. Nielen zo Slovenska poznáme prípady, keď sa v podniku, v ktorom bola vynikajúca preventívna údržba, prišlo k záveru, že načo platiť údržbárov, keď nie sú žiadne poruchy. Dôsledok zbavenia sa údržbárov si každý domyslí. Len veľmi ťažko sa situácia potom napráva. Neviditeľní hrdinovia, ako kedysi nazval pracovníkov preventívnej údržby bývalý predseda Švédskej spoločnosti údržby Jan Frånlund, si zaslúžia náležitú pozornosť. Lebo podobnosť medzi zbavením sa preventívnej údržby a (ne)zvládaním druhej vlny pandémie asi nebude celkom náhodná.

Vyšlo v ATP Journal 2/2021